

Du er under alle omstændigheder en fest værd

Jeg havde egentlig tænkt, at dagens prædiken skulle kredse om de omsiggribende, retroprægede forsøg på – billedligt talt – at restaurere fortidens huse. Om længslen efter hjem, faste mønstre, tilhørsforhold og rødder. Og så dribble frem mod en fyndig pointe: At komme hjem i evangelisk forstand, dét er ikke for traditionalister.

Men så kom der noget andet på tværs af vores fælles samtale:

Hvornår må et menneske vende hjem?

Eller bare tilbage på kontoret?

Hvornår må et menneske få en ny chance?

Hvordan definerer vi mennesker? Ud fra det værste, de har gjort? Eller ud fra deres undskyldninger?

Hvornår er et menneske klar til at blive modtaget i fællesrummet igen?

Og hvornår er vi klar til at modtage det?

Hvornår er et menneske færdigt?

Hvornår er vi færdige med et menneske?

Er det den dag, det fejler?

Eller den dag, vi andre beslutter, at det ikke længere kan være andet end sine fejl?

Det er ikke spørgsmål, der lader sig besvare med en fyndig pointe.

Derfor gør de os forlegne.

For i vores samfund, der ellers er lagt an på regnskaber, der kan gøres op – et samfund af regler, manualer, formularer og forhåndsorganiserede afgørelser – findes der ingen procedurer for dette.

Retsstaten, som ellers tager sig af at føre straffelovsovertrædere tilbage i fællesskabet, har ingen svar. Det må folkedomstolen om.

Måske giver fortællingen om den fortabte søn os ikke dét, vi normalt kalder et svar. Men måske giver den os et større spillerum. Og et større fællesrum.

Lad os gå helt elementært og rumligt til værks i den.

Forestil jer fortællingen opført i teatret.

Tæppet går nu op for tredje akt.

Fra venstre kommer en ung mand ind på scenen. Fra højre en lidt ældre. Midt på scenen står deres far.

Den yngste nærmer sig tøvende.

Den ældste målbevidst.

Den yngste går og mumler:

Far, jeg har syndet mod himlen og mod dig. Jeg er ikke længere værd at kaldes din søn.

Den ældste siger:

Far, jeg har tjent dig i så mange år. Jeg har aldrig svigtet dig. Hvad har jeg fået for det?

Den ene fortæller en historie om skyld og fortrydelse.

Den anden en historie om fortjeneste og forurettelse.

Den ene siger:

Jeg er ikke noget værd. Jeg fortjener intet.

Den anden siger:

Jeg er det hele værd. Jeg fortjener bedre.

Den ældste er jo ikke nødvendigvis selvfed.

Han kunne ligne mange af os.

Han er ikke gjort noget spektakulært utilgiveligt.

Han er hverdagens menneske.

En af dem, der står op om morgenen.

Passer sit arbejde.

Holder sammen på familien.

Betaler regningerne.

Får tingene til at fungere.

Sådan nogle mennesker lægger vi for ofte ikke mærke til.

De fortjener ofte bedre.

Han føler sig med rette overset.

Vi må tilbage til første akt for at få et billede af den yngste.

Far, giv mig det, der engang bliver mit.

Som om faderen allerede var død.

Så stikker han udenlands og tager for sig på barer og bordeller. Helt uden at konsekvensberegning.

Indtil pengene slipper op og hungersnøden kommer.

Så sidder han dér blandt svinene og må finde en ny historie at fortælle om sig selv:

Jeg har ødelagt det hele.

Jeg er færdig.

Jeg er ikke længere noget værd.

Jeg fortjener ikke noget.

Samtidig med, altså, at den ældste går derhjemme og sår og høster og fylder laderne og fodrer fedekalven og fortjener langt bedre.

To sønner.

To historier.

Vi fortæller os selv historier om, hvem vi er.

Så forskellige vi er.

Jeg er sådan en, der aldrig lykkes.

Jeg er sådan en, der altid skal klare alting selv.

Jeg er stærk.

Jeg er svag.

Jeg fortryder ikke noget.

Jeg fortryder meget.

Sådan skaber vi sammenhæng i vores liv.

Nogle historier hjælper os.

Andre er dækhistorier.

Men for hver gang vi mumler dem for os selv, fikserer vi os selv mere og mere.

Og hinanden.

De bliver efterhånden til sandheden om os selv. Og hinanden.

Derfor klynger vi os til dem.

Så meget, at vi kan itu, hvis nogen forsøger at fratage os vores livshistorie.

De to øver sig begge på deres historie. Og bringer dem nu frem på scenen.

Den ene om skyld.

Den anden om fortjeneste.

Og hør så deres gamle far.

Han fratager dem ikke deres historier.

Han siger ikke til den yngste: Nej, du er da god nok, som du er.

Eller til den ældste: Nej, du har ikke fortjent bedre.

Men den yngste når ikke i mål med sin bekendelse, før han omfavner ham.

Og den ældste ikke med sin klage, før har han meddeler ham at alt og det hele allerede er hans.

Han diskuterer ikke med dem.

Han korrigerer dem ikke.

Han fortæller dem en større historie fuld af plads og spillerum.

Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt deres historie er rigtig eller forkert, sandfærdig eller løgnagtig.

Det er bare det, at de begge så at sige løber med kun en halv vind.

Der er mere at sige.

Du er, siger han til dem begge, under alle omstændigheder en fest værd.

Vi har vores historier.

Om succes og fiasko.

Om skyld og skam.

Om anerkendelse og mangel på samme.

Vi kommer med vores CV'er, gode billeder og skjulte skuffelser.

Med det, vi har haft travlt med at løbe op.

Og det, vi aldrig nåede og fik.

Med vores forsyndelser og fortjenester.

Vores fortrydelser og forurettelser.

Og så løber vi her ind i noget, der er der på forhånd og som kommer os i forkøbet.

I noget, som gives, før vi præsterer.

Noget, som bærer os, før vi bærer.

I en inkarneret uselvvisk kærlighed, der favner os, før vi når at lykkes eller mislykkes – og som giver os fedekalv og festklæder og ring på fingeren og hele ejendommen og alt, hvad der på den.

Og en fest.

Så går tæppet ned.

Den sidste scene foregår her.

Imellem os.

Skal vi tro Jesus, køber Gud ikke hele den halve historie, vi fortæller om os selv.

Hverken den halve historie om, at vi er vores synder.

Eller den halve historie om, at vi ikke er.

Men fortæller denne:

Du er under alle omstændigheder en fest værd.

Går vi med på den?

Og hvordan viser det sig, om vi gør?

Hvordan ser huset og festsalen ud? Altså her imellem os?

Jeg tror, de er bygget af taknemmelighed. I hvert fald også.

Taknemmelighed er hjemve, der har fundet hjem.

Og taknemmeligheden bygger de mest rummelige huse.

Bliv ved med at se på dem du holder af og som holder af dig, lyt til musikken, lyt til Guds nåde og barmhjertighed – bliv ved, indtil al præstationssamfundets foretagsomhed bliver udskiftet med taknemmelighed for alt det, der kommer på forhånd og af sig selv.

Taknemmelighed kan ikke omsættes til regler.

Den kan ikke lægges i procedurer.

Den giver ingen færdige svar. Heller ikke på, hvornår et menneske må komme tilbage på kontoret.

Men den har al guddommelig berettigelse.

Og den bygger rummeligt.

Den giver os det største spillerum.

Et fællesrum, hvor et menneske kan være mere end sin skyld.

Mere end sin fortjeneste.

Et sted, hvor der stadig kan dækkes op til fest.

Amen.

Kirkebøn:

Gud,

vi takker dig for,

at din kærlighed holder hjerterne oppe i os.

Overvæld os med din besiddelsesløse glæde,

frels os med din frie nåde,

og lad taknemmelighed være vores livselement.

Vi beder for din kirke og for os, som er i den.

Lad den altid gøre det levende billede af Jesus gældende iblandt os.

Vi beder for Kong Frederik, Dronning Mary, Kronprins Christian, Dronning Margrethe og hele det kongelige hus.

Vi beder for regering og folketing og al øvrighed.

Hjælp dem og os alle til ikke at bekrige hinanden med krav om egne værdier, men til at skabe en fælles verden.

Vi beder for alle ramt af krig og vold.

Vi beder for alle, der har mistet nogen, der var livet for dem.

Vær du selv vores og alle vores dødes lys, fred og velsignelse.

Amen